

южната страна въ двора съ простъ дървенъ кръстъ е посоченъ гробътъ на видния ни възрожденецъ Хаджи Стоянъ, а на северъ, при входнитъ врата — на революционера-въстаникъ и обесенъ Прѣснаковъ, но още точно не е посочено мѣстото

Иконостасътъ (темплото) въ църквата „Св. пр. Илия“ въ родния ни градъ буди голѣмъ интересъ по своята старинностъ (1840—1844 г.), оригиналностъ и смисленостъ. Той е най-скъпата старина и гордостта на севлиевци, а сжщо така и слава за тогавашното българско изкуство. Нека го пазимъ съ най-голѣми грижи и съ най-топло сърдце и като дойде въ Севлиево странникъ, съ гордостъ да му го посочваме.

Иконостасътъ е едно образцово индивидуално рѣзбарско творение; сжщевременно той представлява въплътена символна молитва, отправена къмъ Бога. Той е едно отъ рѣдкитъ и ценни по изкуство и художество старинни произведения. Работенъ преди 100 год. отъ голѣмитъ македонски майстори-рѣзбари, и по композиция, и по техника иконостасътъ е дѣло на хората отъ Дебърската школа. Той е работенъ тогава отъ най-прочутитъ майстори отъ школата на Петре Филиповъ Телледуръ, майсторътъ и на сърмени украшения по дрехитъ, и наричанъ още Петре Гарка, родомъ отъ с. Гари — Македония. Той е българскиятъ гений въ рѣзбарското изкуство и затова е останалъ като майсторъ на най-бележититъ рѣзбарски произведения не само у насъ, но и по цѣлия Балкански полуостровъ. Но най-силната и изящна работа на Петре Гарка си остава иконостасътъ (темплото) въ манастиря „Св. Иоанъ Бигуръ“ до гр. Галичникъ — Македония. Темплото и другитъ му украси и до днесъ учудватъ всѣки културенъ човѣкъ, щомъ види това чудо на рѣзбарското изкуство. Втората му работа е иконостасътъ и другитъ украси въ църквата „Св. Спасъ“ въ гр. Скопие — Македония. Третата му творба е изгорѣлиятъ иконостасъ отъ турцитъ въ църквата „Св. Нинонъ“ въ гр. Крушево — Македония и четвъртата му художествена и бележита работа е нашиятъ иконостасъ на старата църква. Както композицията, така и техниката на неговитъ последователи наподобяватъ на неговитъ гениални рѣзбарски творения. Не може още съ положителностъ да се каже, че севлиевскиятъ иконостасъ е лично дѣло на самия уста Петре, но то най-малко е дѣло на неговитъ достойни ученици. Нека се има предъ видъ, че тѣзи македонски майстори-рѣзбари сж работили въ това време, когато е билъ изработенъ севлиевскиятъ иконостасъ. Тѣзи всички иконостаси иматъ силно влияние отъ Бароковия стилъ, но това съвсемъ не имъ е попрѣчило да бждатъ индивидуални български образцови творения. Ние нѣмаме въ България втори подобенъ на севлиевския иконостасъ и затова той отъ своя страна представлява една рѣдкостъ и отъ голѣма художествена стойностъ рѣзбарска творба, гордостъ за севлиевци.